

تیمسارحبیب الهی

«در میان برفی که آب خواهیم شد»

امیرفیض- حقوقدان

میتوان ادعا کرد که از آنچه در ارتش در رابطه با شورش ۵۷ گذشت اطلاعات جامعی که پاسخگوی ابهامات متعددی از جمله کوتاهی ارتش و متعاقب آن بیطرفی ارتش است در دست نیست. کتاب قره باغی که مسئول واقعی ارتش در آن روزها بود هم از روشن شدن و کمک به یک تحقیق جامع بی بهره است و بیشتر مطالب کتاب صرف تبرئه قره باغی از اتهام است.

تنها مدرکی که انتشار یافته کتابی است تحت عنوان «مثل برف آب خواهیم شد» که از مندرجات نوار مذاکرات شورای فرماندهان ارتش، در دی - بهمن ماه سال ۵۷ که در ۲۶۷ صفحه تنظیم شده میباشد که در تاریخ هشتم خرداد سال ۶۶ بوسیله شادروان سرهنگ عزت الله محسنی از تگزاس، دالاس به سنجر اهداشده است. یادش به خیر.

موضوع تیمسارحبیب الهی سبب گردید که یکباردیگر به آن کتاب رجوع سطحی کنم گرچه در همان سال ۶۶ و ۶۷ مواردی از آن کتاب در سنجرها نقد شد، ولی با مرور تازه به آن کتاب که بازحمت بسیار توانستم

بربرخی مطالب آن مسلط شوم به این نتیجه رسیدم که تمام امرای ارتش که در جلسه فرماندهان ارتش حضور داشته و بیطرفی ارتش را اعلام کرده اند زبانی وفادار به شاه و قانون اساسی بوده اند ولی در عمل و یا آنجا که باید با تصمیم گیری وفاداری خودشان رابه نظام و شخص شاهنشاه از قوه به فعل در آورند، غیرت لازم را نداشته اند. تیمسار طوفانیان در آن جلسه عبارتی گفته است که لب کلام است؛ میگوید:

«مثل اینکه همه ما بی غیرت شده ایم، از بیانات همه فرماندهان حاضر در جلسه این احساس حاصل است که در بیان، ملاحظات قانون اساسی و شاهنشاه را مرعی داشته اند ولی در معنا، در جستجوی راهی بوده اند که جان به سلامت برند»، آنها معاذیری مطرح میکردند که نتیجه آن همان باشد که آنها میخواهند.

چنین برداشتی را هایزرهم داشته است که در کتابش نوشته «وقتی برنامه خروج شاه از تلویزیون پخش شد

ژنرالها گریه کردند ولی به نظرم سطحی آمد و «حبیب الهی نیز شوخی کرد و شوخی او این بود که وقتی راهی برای فرار از تجاوز باقی نماند تسلیم شو و از آن لذت ببر»

(صفحه ۲۲ همان کتاب)

آنچیزی که در رابطه با تیمسارحبیب الهی مورد انتظار است، پخش تمامی گفته های ایشان با تاریخ شفاهی ایران (هاروارد) است که به مسئله دخالت آمریکا در شورش ۵۷ ارتباط پیدا میکند نه اثبات شاهدوستی و احترام به قانون اساسی مشروطیت. یقین دارم که این احساس برای همه ارتشیان و خدمتگزاران دولت شاهنشاهی ایران وجود داشته ولی اراده استفاده از وجود شرط است نه خود وجود.^۱

^۱ - در پی نوشته نخست استاد، در پی یافتن اظهارات ویا نوشته تیمسار حبیب الهی بوده است ولی شوربختانه همه گفتگو های «تاریخ شفاهی» با شخصیت های دیگر، تا بحال بصورت پی دی اف قابل دسترسی است. هنوز نوشته یا نوار صدایی از تیمسار حبیب الهی بدست نیامده است. ح-ک